

Uluslararası Süreçte Ormanlar ve Ormancılık

İsmail BELEN

Orm. Yük. Müh.- Kamu Yönetimi Uzmanı

ÇEM Genel Müdürü Yardımcısı

28 Ekim 2011- Perşembe

Sunum İçeriđi

- Birleşmiş Milletlerde Ormancılık ve Birleşmiş Milletler Ormancılık Forumu-UNFF
- Uluslararası Orman Yılı
- Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü-FAO
- Dünya Ormancılık Günü
- Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu Ormancılık Komitesi-UNECE TC
- Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi ve Ormancılık
- Avrupa Orman Bakanları Konferansı -Forest Europe

Uluslararası Politikanın Yükselen Değeri: Ormanlar ve Ormancılık...

- Çevresel endişelerin arttığı günümüzde, sürdürülebilir arazi yönetimi, doğal kaynakların korunması, ormanlar ve ormancılık konusu büyük bir ehemmiyet arz etmeye başlamış, bilhassa son 15-20 yılda ormancılık meselesi tamamen milletlerarası platforma çekilmiş, ormanların korunması ve sürdürülebilir şekilde idaresi için milletlerarası işbirliği kaçınılmaz olmuştur.

Ormanlar olmadan;

- Ne 1992 yılında Rio’da küresel düzeyde üzerinde uzlaşılan “Sürdürülebilir Kalkınma” kavramı ile “Biyolojik Çeşitlilik, Çölleşme İle Mücadele ve İklim Değişikliği” Sözleşmeleriyle hedeflenen amaçlara,
- Ne de 2000 yılındaki Binyıl Zirvesinde üzerinde mutabık kalınan “**Binyıl Kalkınma Hedeflerine**” ulaşmak mümkün görünmemektedir.

1972- İnsan Çevresi Konferansı

1987-Brundtland Raporu

1992-Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı

- **Haziran 1972-** Stockholm'de gerçekleştirilen **“İnsan Çevresi Konferansı”**
 - Bu konferansın ardından sürdürülebilir kalkınma kavramının temellerinin atıldığı **“Stockholm Deklarasyonu”** kabul edilmiştir. Bu deklarasyon ile insan ve çevre ilişkilerine, insan faaliyetlerinin çevre üzerindeki olumsuz etkilerine, devletlerin ekonomik gelişme sorunlarına, çevrenin korunması konusunda uluslararası işbirliğinin önemine değinilmiş ve insanların sağlıklı ve temiz bir çevrede yaşama hakkı kabul edilmiştir.
- Bu konferansın sonunda, Birleşmiş Milletlerin doğrudan çevre işlerini yönetmekten sorumlu kurumu olan **Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP)** kurulmuştur. www.unep.org 2012 yılında 40. yıl dönümü kutlanacaktır.

1987-Brundtland Raporu

- 11 Aralık 1987 tarihinde BM Genel Kurulu tarafından kabul edilen ve Brundtland Raporu olarak da bilinen, Çevre ve Kalkınma Komisyonu raporunda sözü edilen **sürdürülebilir kalkınma**; "günümüz ihtiyaçlarının, gelecek kuşakların ihtiyaçlarını karşılama olanaklarından fedakarlık yapılmaksızın, karşılanabilmesi süreci" olarak tanımlanmıştır.
<http://www.un.org/documents/ga/res/42/ares42-187.htm>
- Brundtland Raporu, genel olarak, yoksulluğun ortadan kaldırılmasını, doğal kaynaklardan elde edilen yararın dağılımında eşitliğin sağlanmasını, nüfus kontrolünü ve çevre dostu teknolojilerin geliştirilmesini sürdürülebilir kalkınma ilkesi ile doğrudan ilişkilendirmektedir. Bu bağlamda, Brundtland raporunda, ekonomik büyümenin çevre dostu bir bakış açısı ile gerçekleştirilebileceği varsayımından yola çıkılarak, dünyadaki çevre sorunlarının üstesinden gelebilmek ve yoksulluğu önlemek için, gelişmekte olan ülkelerin önemli rol oynayacağı anlayışıyla, yeniden yapılanmayı sağlayacak uzun dönemli bir büyüme çağına girilmesi gerektiği öne sürülmüştür.

1992-Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı

- 1972 yılında düzenlenen Stockholm Konferansının ardından geçen 20 yılın değerlendirmesini yapmak üzere Birleşmiş Milletler tarafından **1992 yılında Rio'da Çevre ve Kalkınma Konferansı** yapılmıştır. Rio'da ortaya konan en önemli tespit “çevreye rağmen kalkınmanın sağlanamayacağı, kalkınma ihmal edilerek çevrenin korunamayacağıdır.
- Ormancılık açısından ortaya konan en önemli tespit ise ormansızlaşma meselesinin ciddi boyutlara ulaştığı ve bu sorunun temelinde de kalkınma sorununun bulunduğudır.
- Rio konferansı sonrasında 3 önemli Uluslararası anlaşma (İklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik ve çölleşme ile mücadele), Gündem 21 ve Ormancılık Prensipleri ortaya çıkmıştır.

1992- BM Ormancılık Prensipleri

1995- Hükümetlerarası Ormancılık Paneli

1997- Hükümetlerarası Ormancılık Forumu

2000- Birleşmiş Milletler Ormancılık Forumu

- Ormanlar üzerinde ilk küresel mutabakatı yansıtan belge olma niteliğindeki **Ormancılık Prensiplerinde** temel amaç ormanların yönetimi, korunması ve sürdürülebilir gelişimine katkıda bulunarak ormanların çok amaçlı ve tamamlayıcı fonksiyon ve kullanımlarını sağlamak yönündeki ilkelerden oluşmaktadır ve Rio üçlüsü olarak tanımlanan 3 sözleşmede de ormanlar ve ormancılık faaliyetleri anahtar bir role sahiptir.
- Rio konferansı sonrasında tüm orman tiplerinin yönetimi, korunması ve sürdürülebilir gelişimini sağlamak üzere uygun politikalar geliştirmek amacıyla Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu nezdinde 1995-1997 yılları arasında **Hükümetlerarası Ormancılık Paneli (IPF)**, 1997-2000 yılları arasında da **Hükümetlerarası Ormancılık Forumu (IFF)** oluşturulmuş ve bu süreçlerde ormancılıkla ilgili 270 eylem önerisi ortaya konmuştur.
<http://www.un.org/esa/forests/documents.html>
- O zamana kadar sadece Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO) altında bir bölüm olarak yapılmış olan ormancılık konularının, üst seviyede takibi ve ormancılıkla ilgili geliştirilen 270 Eylem Önerisine politik destek sağlamak için 2000 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından "**Birleşmiş Milletler Ormancılık Forumu-UNFF**" kurulmuştur.

2006- Küresel ormancılık hedefleri

2007- (Yasal Bağlayıcı Olmayan) Birleşmiş Milletler Ormancılık Sözleşmesi

2011- Uluslararası Orman Yılı

2015- Yasal Bağlayıcı Birleşmiş Milletler Ormancılık Sözleşmesi

- **Küresel ormancılık hedefleri**

- *Dünyadaki orman örtüsü azalışını koruma,restorasyon, rehabilitasyon, ağaçlandırma ve gençleştirmeyi de içeren SOY yoluyla tersine çevirmek,*
- *Ormana bağımlı insanların geçim kaynaklarını geliştirmeyi de içeren ormanların ekonomik, sosyal ve çevresel faydaları artırmak.*
- *Dünyadaki korunan orman alanlarını, sürdürülebilir bir şekilde işletilen diğer orman alanlarını ve sürdürülebilir şekilde yönetilen ormanlardan elde edilen orman ürünlerinin oranını belirgin bir şekilde artırmak,*
- *Gelişmekte olan ülkelere yapılan resmi kalkınma yardımlarının azalışını tersine çevirmek ve SOY'un uygulanabilmesi için yeni ve ilave kaynakları belirgin bir şekilde harekete geçirmektir.*

- UNFF kapsamında sürdürülen yoğun müzakereler neticesinde 2007 yılında bir dönüm noktası niteliğindeki “**Tüm Orman Tipleri İçin Yasal Bağlayıcılığı Olmayan Anlaşma**” BM Genel Kurulunda kabul edilmiştir.

- The purpose of this instrument is:
 - a) To strengthen political commitment and action at all levels to implement effectively sustainable management of all types of forests and to achieve the shared global objectives on forests;
 - b) To enhance the contribution of forests to the achievement of the internationally agreed development goals, including the Millennium Development Goals, in particular with respect to poverty eradication and environmental sustainability;
 - c) To provide a framework for **national action and international cooperation.**

Ülkemiz 2011 yılı Şubat ayında New York'ta yapılan UNFF 9' a Orman ve Su İşleri Bakanımız Sayın Prof. Dr. Veysel EROĞLU başkanlığında bir heyetle katılmıştır. Burada Sayın Bakanımızın girişimleri ile UNFF 10' un ; 8-19 Nisan 2013 tarihlerinde İstanbul'da yapılması kararı alınmış ve ECOSOC tarafından da onaylanmıştır.

UNFF Bürosunun ilk hazırlık toplantısı 27-28 Haziran 2011 tarihlerinde Ankara'da yapılmıştır. Müsteşarımız Sayın **Prof. Dr. Lütfi AKCA**; 21 Eylül 2011 tarihinde New York'ta UNFF Müdürü Jan McAlpine ile bir görüşme yapmıştır. En son olarak 17 Ekim 2011 tarihinde Müsteşar Yardımcımız **Dr. Mahir KÜÇÜK** başkanlığında İstanbul'da bir toplantı yapılmış ve konu müzakere edilmiştir.

UNFF İçin Yapılması Gerekenler

- UNFF 10; 1997 yılında ev sahipliği yaptığımız Dünya Ormancılık Kongresi ile birlikte ormancılık konusundaki en st düzey toplantımız olacaktır.
- nceki tecrübelerden de istifade edilerek;
 - Sayın Müsteşarımız veya bir Müsteşar Yardımcımız Başkanlığında bir “alışma grubunun” kurulması, sadece organizasyon işlerinde değil, bilimsel kanallarda ve Forum kararlarında etkili olmak amacıyla **elemanların yetiştirilmesi**,
 - Konunun takibi için Bakanlığımız dışından, tercihen bir akademisyenin başkanlığında bir “bilimsel çalışma heyeti” nin belirlenmesi,
 - Ev sahibi ülke anlaşmasının imzalanması, 2012 ve 2013 btçelerine gerekli ödeneğin konulması,
 - Organizasyon iřlemlerine bařlanması.

Uluslararası Orman Yılı

- 2011 yılı BM Genel Kurulu tarafından “Uluslararası Orman Yılı” olarak ilan edilmiştir.
- Ülkemiz bu yılı önemli etkinliklerle kutlamış, 17 Ocak 2011 tarihinde, orman teşkilatı tarihinde ilk defa orman fakültelerinin dekanları ile bir araya gelmiş, 18 Ocak 2011 tarihinde ise TBMM’de görkemli bir sergi açılmıştır.
- 2 Şubat 2011 tarihinde ise New York’ta muhteşem bir program yapılmıştır.
- Bu yılın kapanışı için de uygun bir program yapılması Makamın takdirlerine maruzdur.

2000:Binyıl Zirvesi

2002:Rio+10

2012:Rio+20: Yeşil Ekonomi

- BM tarafından 2000 yılında düzenlenen Binyıl Zirvesinde sekiz hedef belirlenmiş ve 2015 yılına kadar yerine getirilmesi öngörülmüştür. Bu hedefler;
 - Aşırı yoksulluğu gidermek, herkes için ilk öğretim, kadının güçlendirilmesi, çocuk ölümleri, anne sağlığı, hastalıklarla mücadele, çevresel sürdürülebilirlik, kalkınma için küresel ortaklık.
- Rio Konferansı'nda ortaya çıkan sonuçların takibi ve ülkelerin ve ilgili paydaşların Binyıl Kalkınma Hedeflerine ulaşma çabalarının uyumlu hale getirilebilmesi için 2002 yılında Johannesburg' da "Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi" gerçekleştirilmiştir.
- Brezilya Başkanı Lula de Silva'nın 2007 yılında dünyanın sürdürülebilir kalkınma konusunda karşı karşıya kalınan konuları tartışmak üzere Rio Konferansı'nın 20. Yıl dönümünde Rio'da yeni bir "Yeryüzü Zirvesi" yapılmasını önerisi 2009 yılında BM Genel Kurulu tarafından kabul görmüştür.
- **Haziran 2012 yılında Rio+20 Yeryüzü Zirvesinde gündem;** Yoksullukla mücadele ve sürdürülebilir kalkınma bağlamında "Yeşil Ekonomi" ve Sürdürülebilir kalkınma için kurumsal çerçeve olarak belirlenmiştir.
- Ormancılık konularının yoğun olarak tartışılacağı **Rio+20 için şimdiden bir komisyon kurulması, katılımcıların belirlenmesi ve hazırlıklı olarak konferansa iştirak edilmesi Makamın takdirlerine** arz edilmektedir.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü-FAO

- Birleşmiş Milletlerin “Uzmanlık” kurumlarından birisi olan FAO, 1945 yılında kurulmuş olup, ülkemiz kurucu üyedir.
- FAO’ nun “tarım, balıkçılık ve ormancılık” şeklinde özetlenebilecek üç önemli bölümü vardır.
- Afrika, Asya-Pasifik, Latin Amerika, Yakındoğu ve Avrupa Bölgesel Ofisleri ve bölgelere bağlı alt Bölgesel Ofisleri bulunmaktadır.
- Avrupa Bölge ofisine bağlı olarak çalışan “Orta Asya Alt Bölgesel Ofisi” Ankara’da kurulmuştur. Bunun için FAO ile ülkemiz adına Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı arasında “Ev Sahibi Ülke Anlaşması İmzalanmış” ve ağırlıklı olarak tarım projelerinde kullanılmak üzere 10 milyon \$ destek verilmiştir.
- Orta Asya Alt Bölgesel Ofisine bağlı ülkeler; Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan, Türkiye ve Özbekistan’dır.

FAO'daki Görevlerimiz

- FAO' nun genel teşkilatlanmasına ek olarak ormancılık konusunda da bölgesel komisyonlar bulunmaktadır. Ülkemiz Avrupa ve Yakındoğu Ormancılık Komisyonlarına üyedir.
- 2010 yılında Portekiz'de yapılan "Avrupa Ormancılık Komisyonu Toplantısı"nda ülkemiz "Avrupa Orman Komisyonu-EFC- Başkan Yardımcılığı" na seçilmiştir.
- Avrupa ve UNECE (Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu) Bölgesinin ormancılık konusundaki en önemli toplantısı olan **EFC-UNECE TC ortak toplantısı 10-14 Ekim 2011 tarihlerinde Antalya'da** yapılmıştır.
- Yakındoğu Ormancılık Komisyonu ise 29 Ocak-1 Şubat 2012 tarihlerinde İstanbul'da yapılacak ve **dönem başkanlığı bize** geçecektir.
- Diğer taraftan FAO' nun "orman ve su komisyonu" olarak görev yapan "Dağlık Su Havzalarının Yönetimi Çalışma Grubu" toplantısı 12-16 Eylül 2011 tarihlerinde Kastamonu'da yapılmış ve bu çalışma grubunun **2012-2016 Dönem Başkanlığı da ülkemize** geçmiştir.

SilvaMED Başkanlığı

- FAO' nun; Avrupa, Afrika ve Yakındoğu Ormancılık Komisyonlarının ortak girişimi ile kurulmuş ve "Akdeniz Ormanları Sorunları Komitesi" şeklinde isimlendirilen SilvaMED, esas itibari ile ormancılık alanındaki en eski komisyondur.
- 1911 yılında, Devlet-i Ali Osmani zamanında kurulan bu komisyonun dönem başkanlığı, tarihinde ilk defa, 2011 yılı Nisan ayında Fransa'da yapılan seçimle ÷lkemize geçmiştir.
- 2012-2016 Dönem Başkanlığı ÷lkemiz tarafından yapılacaktır. SilvaMED' in 2012 yılı genel kurul toplantısı 2012 yılı Şubat ayı başında, Yakın Doğu Ormancılık Komisyonu ile birlikte İstanbul'da yapılacaktır.
- SilvaMED' i Almanya 4,5; Fransa 2,5 ve Avrupa Komisyonu 1,5 milyon Euro ile desteklemektedir.
- ÷lkemiz de 2 elamanı Roma'ya göndererek destek olmayı planlamıştır.

FAO Konusunda Yapılabilecekler

- FAO; Birleşmiş Milletlerin ormancılık ve tabii kaynak idaresindeki en önemli örgütüdür.
- Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı kanalı ile verilen destek sayesinde Ankara'da kurulan FAO Orta Asya Alt Bölge Ofisi sayesinde ülkemizin etkinliği artmıştır. Bu Bakanlıkça yapılan "işbirliği anlaşmasına" benzer bir anlaşmanın Bakanlığımız ile FAO arasında yapılabileceği mütalaa edilmektedir.
- Bu iş birliğine ait ilk çalışmalar **1 Aralık 2010** tarihinde Bakanlığımız adına Müsteşarımızın, FAO adına ise Sayın Sinaceur' un başkanlık yaptığı toplantıda gündeme gelmiş, hazırlanan metin **15.03.2011 tarihinde yine Müsteşarımızın** imzası ile Dışişleri Bakanlığına iletilmiş, bilahare Müsteşar Yardımcımız Sayın Mahir KÜÇÜK imzası ile **16.05.2011** tarihinde ek bir yazı daha yazılmıştır.
- Ortaasya Alt Bölge Ofisi ve ilgili Genel Müdür Yardımcılarının ziyaretlerine ek olarak, FAO Genel Müdürü 14 Ekim 2011 tarihinde Sayın Müsteşarımızı ziyaret etmişlerdir.

FAO ile Diğer Konular

- FAO Orta Asya Alt Bölgesel Ofisi ve TİKA ile birlikte veya münhasıran;
 - Türk Dünyası veya Karadeniz Ormancılar Birliği kurulması,
 - Türk Dünyası Orman Bakanları toplantısı yapılması
- FAO SilvaMED ile birlikte veya münhasıran;
 - MENA Bölgesi (Ortadoğu ve Kuzey Afrika)Orman Bakanları Toplantısı yapılması
 - SilvaMED (Güney Avrupa, Kuzey Afrika, Yakındoğu) Bakanlar Toplantısı yapılması
- FAO Yakındoğu komisyonu ile birlikte; Yakındoğu Orman Bakanları toplantısı yapılması olası işbirliği alanlarıdır.

Dünya Ormancılık Günü

- 21 Mart; 1973 yılından bu yana ülkemizde “Dünya Ormancılık Günü” olarak kutlanmaktadır.
- FAO’ nun ormancılık konusundaki en üst organı olan “COFO- Committee on Forestry” için 2010 yılı Ekim ayında Roma’ya gidildiğinde, 21 Mart’ ın aslında resmen ilan edilmediği, sadece Avrupa Orman Komisyonu kanalı ile alınmış olan bir tavsiye kararı bulunduğu öğrenilmiştir.
- Bunun üzerine FAO yetkilileri ile görüşmeler yapılmış, Dışişleri Bakanlığımızın da olumlu görüşü ile 2011 yılı Temmuz ayında toplanan FAO Genel Kurulunda bu yönde resmi bir karar alınması sağlanmıştır.
- Yine de, bu günün resmi olarak ilanı için BM Genel Kurulu kararı gerekmekte olup, teklifimiz BM New York Daimi Temsilciliğimize iletilmiştir. UNFF ve FAO girişimimize destek olmaktadır.
- Bu konunun Dışişleri Bakanlığımız tarafından daha etkin şekilde takip edilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir. Bu sayede 2011 Uluslar arası Orman Yılında ülkemizin başlattığı inisiyatif ile **“Dünya Ormancılık Günü”** de resmi olarak ilan edilmiş olacaktır.

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu Ormancılık Komitesi-UNECE TC

- Birleşmiş Milletlerin beş bölgesel komisyonundan birisi olan Avrupa Ekonomik Komisyonu (AEK-UNECE) 1947 yılında kurulmuştur. AEK; Avrupa ülkelerini, Bağımsız Devletler Topluluğu Üyesi Ülkeleri ile ABD ve Kanada dahil 56 ülkeyi temsil etmektedir.
- Sayın Bakanımız UNFF için New York'ta bulunduğu sırada UNECE yetkilileri ile bir görüşme yapmıştır.
- AEK' nin uzmanlık birimlerinden birisi de "Ormancılık Komisyonu" şeklinde ifade edebileceğimiz "Ormancılık ve Kereste Şubesi- UNECE TC" dir. Ülkemiz bu komisyonun yürütme kurulu üyesidir.
- UNECE TC ile FAO Avrupa Ormancılık Komisyonu beraber çalışmakta olup, dört yılda bir yapılan ortak toplantıları, daha önce değinildiği üzere 10-14 Ekim 2011 tarihlerinde Antalya'da yapılmıştır.

- Resmi adı **“Özellikle Afrika’da Ciddi Kuraklık ve/veya Çölleşmeye Maruz Ülkelerde Çölleşme ile Mücadele İçin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi”** olan UNCCD-BMÇMS”; **Birleşmiş Milletlerin münhasıran Afrika’ya, diğer bir ifade ile “En Az Gelişmiş Ülkelere” ve kuraklıkla mücadeleye ayırdığı en önemli sözleşme özelliğini taşımaktadır.**
- BMÇMS’ nin en önemli üç organından ikisi olan **“Sözleşmenin Uygulamaları Gözden Geçirme Komitesi ve Bilim Teknoloji Komitesi”** 3-14 Ekim 2008 tarihinde, 192 ülke ve uluslar arası kuruluşlardan 1000’den fazla temsilcinin katılımı ile, Bakanlığımızın ev sahipliğinde İstanbul’da yapılmıştır.
- **20 Eylül 2011** tarihinde New York’ta BM Genel Kurulunda Rio+20 hazırlıklarını da içerecek şekilde **“Çölleşme ile Mücadele Üst Seviye Zirvesi”** yapılmış, ülkemizi Sayın Müsteşarımız temsil etmiştir.

Onuncu Taraflar Konferansı

- UNCCD COP10; 10-21 Ekim 2011 tarihlerinde Kore'de yapılmış olup, ülkemiz ÇEM Genel Müdürü Hanifi AVCI' nın başkanlığında bir heyetle buraya katılmıştır.
- Kore Başbakanı' nın da iştirak ettiği COP10 esnasında; Konferans sürecindeki görevlerimize ek olarak; Afrika ve Orta Asya Ülkeleri temsilcileri ile, Afrika' dan gelen sivil toplum temsilcileri ile, Kore Bakanı ve UNCCD yetkilileri ile heyetler bazında görüşmeler yapılmıştır.

UNCCD Genel Sekreteri

Ana Salon

Kore Orman Bakanı

UNCCD COP10 Çıktıları

- Sözleşme ile ülkeler; Afrika, Asya, Latin Amerika, *Kuzey Akdeniz*, Orta ve Doğu Avrupa şeklinde 5 Bölgeye ayrılmıştır. Ülkemiz; *Portekiz, İspanya, İtalya, Arnavutluk, Hırvatistan, Malta, Slovenya, İsrail, Kıbrıs Rum Kesimi ve Yunanistan* ile birlikte “Kuzey Akdeniz Bölgesi” içinde yer almaktadır.
- COP10 esnasında; **UNCCD Kuzey Akdeniz Bölgesi ofisinin Türkiye’ye kurulması resmi programa** alınmıştır. Bu konuda ülkemizin görüşlerine İspanya, Arnavutluk, Portekiz ve İsrail güçlü destek vermişlerdir.
- STK’ların etkinliği her geçen gün artmaktadır. Ülkemiz heyeti tüm Afrika ülkelerinden gelen STK temsilcileri ile özel bir toplantı yapmıştır.
- **Türkiye ve İspanya** çölleşme ile mücadele çalışmalarında yapmış oldukları başarılı faaliyetlerinden dolayı Birleşmiş Milletler Çölleşme ile mücadele 10. Yıllık stratejik plana uyum çalışmasını yapmak üzere **örnek ülke olarak** seçilmişlerdir.

Asya'da İşbirliği ve Güven Arttırıcı Önlemler Konferansı ve Çölleşme ile Mücadele

- Bu konu ile ilgili diğer bir husus; “Asya'da İşbirliği ve Güven Arttırıcı Önlemler Konferansı” (AİGK/CICA) dönem başkanlığı 2012 yılı sonuna kadar ülkemize geçmiştir.
- AİGK/CICA' da üye ülkelerin Devlet Başkanları ve Cumhurbaşkanlarını bir araya getiren ve en yüksek temsil düzeyini oluşturan Zirvelerin yanı sıra,, en son Bakanlar Toplantısı **26 Eylül 2011** tarihinde Dışişleri Bakanımızın Başkanlığında New York'ta yapılmıştır.
- Dışişleri Bakanlarından sonra ise en önemli toplantı platformunu, Kıdemli Memurlar Komitesi ve Özel Çalışma Grubu toplantıları teşkil etmektedir.
- “ Asya'da Çölleşmeyle Mücadele Alanında Uzmanlar Toplantısı” nın Birincisi **6-7 Eylül 2011** tarihlerinde Moğolistan'ın başkenti Ulanbator' da düzenlenmiş ve burada “**Bölgesel Çölleşme ile Mücadele Programı**” hazırlanması, CICA' ya bağlı olarak görev yapmak üzere “**Çölleşme ile Mücadele Bölgesel Araştırma Merkezi**” ve “**Ormancılık Eğitim Merkezi**” kurulması gündeme gelmiş, konu Dışişleri Bakanlığımız tarafından Bakanlığımıza iletilmiş ve olumlu görüş bildirilmiştir.

BM En Az Gelişmiş Ülkeler Konferansı ve Çölleşme ile Mücadele

- Birleşmiş Milletler Genel Kurulundan sonra, BM' nin en önemli organı olan En Az Gelişmiş Ülkeler Konferansı' nın Dördüncüsü 9-13 Mayıs 2011 tarihlerinde ülkemizin ev sahipliğinde İstanbul'da yapılmıştır
- Bu Konferans'ta bir konuşma yapan Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan ülkemiz adına
 - *“En Az Gelişmiş Ülkelerin her birinin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak, bu ülkelere yönelik ekonomik, mali, kültürel ve teknik işbirliği ile eğitim yardımlarını önümüzdeki dönemde de sürdüreceğiz. Bu doğrultuda, Türkiye, 48 ülkenin ihtiyaç ve kapasitelerine göre, teknik işbirliği proje ve programları ile eğitim bursları bağlamında kullanılmak üzere, 2012 yılından itibaren, yılda toplam 200 milyon dolarlık bir kaynak tahsis etme hedefini belirlemiştir.*
- Bu Konferans sonucunda “En Az Gelişmiş Ülkeler 2011-2020 Eylem Planı” kabul edilmiş ve ülkemiz adına Sayın Başbakanımızın taahhüt ettiği hususlar burada da yer almıştır. Bu eylem planı “Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele On yılı; 2010-2020” Belgesi ile ortak hususları içermektedir.
- Çölleşme temel olarak arazi bozulması ve arazinin verimini kaybetmesidir. Afrika'daki fakirliğin temelinde “arazi bozulması, çölleşme ve kuraklık” yer almaktadır. Ülkemiz BM En Az Gelişmiş Ülkeler Konferansında “Afrika'daki zor şartlarla mücadele edeceğine dair Devlet taahhüdü vermiş olup” **bu taahhüdün etkin uygulama araçlarından birinin “BM Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi”** olduğu mütalaa edilmektedir.

Avrupa Orman Bakanları Konferansı-MCPFE

- 1990 yılında başlayan süreçte şimdiye kadar 6 Bakanlar Konferansı yapılmıştır. Haziran ayında Norveç’ te yapılan 6.Bakanlar Toplantısında;
 - 2013 yılına kadar Yasal Bağlayıcılığı olan Avrupa Ormancılık Sözleşmesi hazırlanması kararı çıkmış, bunun için “**Hükümetler arası Müzakere Komitesi**” isminde bir komite kurulmuş,
 - **Avrupa 2020 Ormancılık Hedefleri** kabul edilmiştir.
- Sayın Bakanımızın UNFF için New York’ta bulunduğu sırada yaptığı görüşmelerin yansıması olarak;
 - Ülkemiz, Avrupa Orman Sözleşmesini hazırlayacak olan 9 kişilik komitede yer alma hakkı elde etmiş,
 - Ayrıca beş üyeli “Genel Koordinasyon Komitesi” ne seçilmiştir.
- Bakanlık Makamının oluru ile; Müsteşar Yardımcısı Dr. Mahir KÜÇÜK Başkanlığında bir çalışma grubu tesis edilmiş, ÇEM Genel Müdür Yardımcısı İsmail BELEN ise her iki komisyon için “ülke temsilcisi” olarak görevlendirilmiştir.
- Bugünkü toplantımızın temel amacı bu çalışma grubunu netleştirmek ve tarafları süreç hakkında bilgilendirmektir.
- Ülkemiz belki de ilk defa, bir uluslararası sözleşmeyi “ kaleme alacak” komisyona üye vermektedir. İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesinde yaşanan problemler dikkate alındığında bunun öneminin daha iyi anlaşılacağı mütalaa edilmektedir.

Özet

- Son 4 yılda hızlandırılan çalışmalar sayesinde ülkemiz dünyanın ormancılıkla ilgili tüm örgütlerinde görev almıştır.
 - UNFF 10 ülkemizde organize edilecektir.
 - FAO' nun Avrupa ve Yakın Doğu Ormancılık Komisyonlarında görev alınmıştır.
 - SilvaMED 2012-2016 Dönem Başkanlığını ülkemiz yürütecektir.
 - UNECE TC'de aktif görev alınmıştır.
 - Avrupa Orman Sözleşmesinin hazırlanmasında aktif şekilde rol alınacaktır.
 - ÇEM Genel Müdürlüğü «Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nde, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü «Biyolojik Çeşitlilik» sözleşmesinde, Orman Genel Müdürlüğü ise bir bütün olarak ormancılık konularında aktif şekilde yer almaktadır.
- Çevre ormancılık ve doğa koruma alanlarında 20'den fazla ülke ile ikili işbirliği protokolleri imzalanmıştır. En son Amerika Birleşik Devletleri ve Kore'den bu yönde talep gelmiştir.
- Ülkemiz; Orta Asya, Ortadoğu, Balkanlar ve Afrika' nın «**ormancılık merkezi**» haline gelmeye başlamıştır. FAO' nun kurak alan ormancılığı çalışmasına ülkemiz öncülük etmektedir.
- Son yıllarda başta Üniversitelerimiz olmak üzere, sivil toplumla, özel sektörle ve Devletimizin diğer kurumları ile (Kalkınma Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, TİKA vb.) ve uluslararası örgütlerle daha yakın işbirliği içinde çalışılmaya başlanmış, bu bizi fevkalade güçlendirmiştir.

Sürdürülebilirlik, ortak akıl ve personel

- Ülkemiz orman teşkilatı gerek teknik, gerekse idari açıdan dünyadaki en güçlü orman teşkilatıdır. Ancak; Ülke içindeki başarılı uygulamaların aksine sektörümüz uluslararası arenaya açılmamıştır.
- Üzerindeki örtüyü kaldırması, dünyaya açılan Türkiye ile birlikte sektörün de (kamu teşkilatı, özel sektör, sivil toplum) dünyaya açılması gerekmektedir.
- Bunun için öncelikle ilgili paydaşlarla ortak şekilde hazırlanmış ve yayımlanmış olan **genel bir stratejiye ihtiyaç bulunmaktadır**. Aksi takdirde yönetime ve görevli personelin inisiyatifine göre her şey değişmektedir.
- Personel takviyesine ve mevcutların kapasitesinin arttırılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Uluslararası çalışmaların ciddiyetini kavramış, ülkemizin «**kabuğuna çekilmiş, dünyadan tecrit edilmiş bir ülke olmadığı, aksine binlerce yıl adil şekilde dünyayı idare etmiş bir milletin fertleri olduğumuz**» kanaatini özümsemiş, «**akıncı ruhu ile hareket edebilecek**», dil ve uzmanlık olarak yeterli eleman sayımız artırılmalıdır. Bunun için özel bir program uygulanmasının son derece faydalı olacağı mütalaa edilmektedir.
- ÇEM Genel Müdürlüğü kanalı ile ABD ve Kanada'ya gönderilecek olan 35 Orman Mühendisi, FAO ve diğer birimlerde istihdam edilen meslektaşlarımız bunun için güzel bir başlangıç olarak değerlendirilebilir.
- Diğer taraftan; **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının UNIDO ile, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının FAO ile yaptığı anlaşmanın benzerlerinin ormancılık sektörü için de yapılmasının hızlı mesafe almamıza yardımcı olacağı mütalaa edilmektedir.**
- Dünya ormancılık politikasında boşluklar bulunmakta olup, arz edilen eksiklikler de giderildiği takdirde, ülkemizin liderlik yapması, Hükümetimizin vizyonunu hayata geçirmesi "lider ülke Türkiye" hedefine, kendi sahasında ulaşması mümkündür. Hattı zatında bunun temelleri atılmış durumdadır.

Saygılarımla arz ederim.

İsmail BELEN
Orm. Yük. Müh- Kamu Yönetimi Uzmanı
ÇEM Genel Müdür Yardımcısı Vekili

Eposta:
ibelen@cob.gov.tr
ismailbelen52@gmail.com

Telefon:
0 312 207 57 04

27 Ekim 2011
Avrupa Orman Sözleşmesi Türkiye Çalışma Grubu Birinci Toplantısı